

Brødrene Classens skole

Skolen som nu ligger i Vestervoldgade

URMAGEREN
Dronningens Tværgade

Special
værksted for
antikvarene

Ring til os
for et
uforpligtende
tilbud!

Dronningens Tværgade 14
1302 København K
Tlf.: 4341 6218
E-mail: urmageren@live.dk

PALÆ

- let frokost alle hverdage fra 11-17

NY ADELGADE 5. 33 12 54 71
www.palæbar.dk

Den Classenske Legatskole. "At understøtte og befordre vindskibelig og arbejdsmohed, at hjælpe og hindre fattigdom og elendighed og at danne nyttige mennesker", det var grundsætningen for Danmarks rigeste mand, generalmajor J. F. Classen, dengang i 1700-tallet. Pengene, 1.124.268 rigsdaler, havde han tjent især ved at levere krudt og kanoner til Hæren og Flåden, og da han var barnløs, indgik hele hans formue og ejendomme i Det Classenske Fideicommis, som fik til formål at finansiere virkeliggørelsen af hans grundsætning.

Classen betød utroligt meget i 17- og 1800-tallet, for i realiteten var det rigtig skidt bevendt med den sociale forsyning. Børn og gamle gik for lud og koldt vand. Det eneste, Stat og Kommune kunne yde af forsyning, var enten børnehuset eller

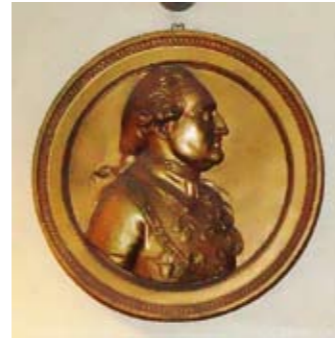
også var det ladegården, hvis ikke familien var i stand til at tage sig af dem.

Nu var det ikke for ingenting, at Classen lavede kanoner. Han havde set, hvor galt det stod til med børnene af Artilleriets underofficerer. Indtægterne var ikke store. De skulle bo på de meniges belægningsstuer, og havde de kone og børn, blev der sat et forhæng op, så de dog kunne få en smule privatliv. Det var for pauvert især for børnene, som i værste fald ikke fik nogen form for undervisning, syntes Classen, så i 1789 tog han initiativ til at oprette skoler for fattige underofficersbørn, og til formålet afsatte han 2.000 rigsdaler, en dengang stor sum. I 1793 blev Den Classenske Legatskole oprettet ved kongelig resolution, og det bestemtes, at der skulle være 7 års skolepligt. Skolen fik til huse i Strandgades

Den Classenske Legatskole.

Artillerikaserne (Irgens Gård) på Christianshavn, hvor to stuer blev rømmet, den ene til skolestue, den anden til arbejdsanstalt for eleverne. Den første skoledag var den 6. januar 1794, og elevtallet var i 1807 på 19 drenge og 19 piger. Oprindeligt gik piger og drenge sammen, men i 1861 blev de delt op i særskilte drenge- og pigeklasser, og først i 1900 kom de igen til at gå i fællesklasser. Man må formode, at skolen efterhånden fik flere lokaler, for elevtallet voksede efterhånden til over 110, og som årsag hertil blev det anført, at Hæren havde givet for mange underofficerer tilladelse til at gifte sig.

Skolen var ved at sprænges, så da man fik mulighed for at overtage Vester Borgerdydskolen i Wildersgade, flyttedes skolen hertil i 1895. Skolen havde dengang 200 elever, og de var fordelt på 4 drenge- og 3 pige-klasser. Lønningerne i Artilleriet må være steget rimeligt, for i 1897 begyndte man at opkræve skolepenge til lyspetroleum og brændsel. Først i 1915 blev der indlagt elektrisk lys, og de gamle retirader erstattedes af WC'er. Legeplads var der ikke meget af, så man fik lov til at benytte en del af Christianskirkens kirkeplads. Verdenskrigen kom i 1914, og det virkede ind på den danske økonomi. Også for Det Classenske Fideicommis kneb

det efterhånden så meget med økonomien, at man lod skolens bestyrelse gå i forhandling med Københavns Kommune, som fik skolen tilbudt som gave inkl. en gæld på 102.000 kr. og med betingelse om, at skolens navn fortsat bliver bevaret, så længe Det Classenske Fideicommis yder tilskud til skolen.

Kommunen takkede "Ja" til det smukke tilbud. Skolen blev fra 1. august 1918 kommuneskole, og der gik stadig mange børn, hvis fædre var ansat i Forsvaret.

Tilknytningen til Forsvaret blev opretholdt, hvilket ses af, at chefen for Kystartilleriet var medlem af skolens bestyrelse og Krigsministeriets repræsentant i Bestyrelsen for Den Classenske Legatskoles Understøttelsesfond. Da jeg selv gik på skolen under Krigen, kunne man se, hvilket værn mange af elevernes fædre kom fra. Dem i gråt var fra Fodfolket, de lyseblå fra Gardehusarerne og de mørkeblå enten fra Garden eller Flåden.

Årsagen? Dengang var der rationering, så gamle uniformer blev omsyet til børnetøj. Noget andet, alle gamle elever husker, er Den røde Bænk. Havde man været lidt på kant, kunne sagen ofte afgøres med læreren, som gav én valget mellem en eftersidning eller en på kassen, så valgte drengene ofte det sid-

Den røde Bænk foran Inspektørens kontor.

I Irgens Gård, hvor der var kaserne for artilleriet i sin tid, startede skolen for underofficerernes børn.

ROSENGÅRDENS
Bodega

Det er her man
hygger sig!

Åbningstider
Mandag-lørdag : 10-02
Søndag : 12 - 20

Irish coffee 35,- / Stor fadøl 36,-

Rosengården 11
1174 København K
Telefon: 3312 4625

Bdr. Classsen

ste, for det var meget flovt at komme hjem med en eftersidningseddell, som skulle afleveres i underskrevet tilstand. Var forseelsen værre, blev man dirigeret ned på Den røde Bænk foran Inspektørens kontor, og det var bestemt ikke nogen fornøjelse. Efterhånden som Burmeister & Wain udvidede motorfabrikken på Christianshavn, blev

forholdene ringere og ringere for skolen. Det tog Københavns Kommune konsekvensen af, idet den i 1929 vedtog at sælge de gamle bygninger i Wildersgade til B&W. Der gik dog en rum tid, inden alt faldt på plads, så først i 1938 flyttede Den Classenske Legatskole ind i den nedlagte Vester Voldgade Skoles bygninger, og der har skolen stadigvæk til huse.

3 adresser har skolen haft; men der er et lille mellemstykke. I marts 1945 blev skolen beslaglagt af Den tyske Værnemagt til indlogering af flygtninge fra Østtyskland, som efterhånden blev indtaget af den russiske hær, så skolen flyttede over på den anden side af Vester Voldgade i den gamle kaserne, som dengang rummede Det ridende Politis heste, nu har Undervisningsministeriet til huse i bygningerne. Megen plads var der ikke. Vi gik kun i skole hver anden dag, så man fik en aftale i stand med Christianshavns Gymnasium

om lokaler der. Efterhånden som de tyske flygtninge blev flyttet ud på Kløvermarken, kunne skolen sættes i stand, og Den Classenske Legatskole kom tilbage til Vester Voldgade i marts 1946.

Den Classenske Legatskole har altid været omgivet af en vis aura. Næste år fylder den 220 år, og vi ønsker for skolen, at den også i en lang fremtid vil give børn i København alt det med på vejen, som kun en god skole kan.
Flemming Lehrmann

Den gamle kaserne i Vester Voldgade benyttede skolen under kigen, da tyskerne tog selve skolen til tyske flygtninge.

Her i Wildersgade lå skolen i en del år.

**Vinstuen
Bernikow**
Byens bedste sild

Køkken åbent fra
11:00 - 15:30

Nyd frokosten og et
glas koldt Tuborg fadøl
i vores overdækkede
gårdhave

Kristen Bernikows Gade 2
1105 København K
33125256
www.bernikow.dk

Nyt website?
Pris fra kr 1.460,-

Henvend dig til *Stræderne* og få et tilbud på en enkel og skræddersyet løsning til lige netop dit firma.

kbh@straederne.dk - 33155666 - Lavendelstræde 8